

Ajankohtaista veronumerolainsäädännöstä ja harmaasta taloudesta

Talonrakennusteollisuus ry
Ville Wartiovaara

Ilmoitusvelvolliset tilaaja, päätoteuttaja ja työnantaja - Verotusmenettelylaki

- Rakentamispalvelujen tilaajan ilmoitettava kuukausittain Verohallinnolle verovalvontaa varten tiedot niistä yrityksistä, jotka suorittavat tilaajalle arvonlisäverolaissa tarkoitettua rakentamispalvelua
- Yhteisen rakennustyömaan päätoteuttajan on toimitettava Verohallinnolle tiedot työmaalla rakentamispalvelua suorittavista työntekijöistä ja itsenäisistä työnsuorittajista
- Työmaalla toimivan yrittäjän on toimitettava päätoteuttajalle tiedot palveluksessaan olevista työntekijöistä

Urakkatiedot

Kuka antaa tiedon?

- Kukin tilaaja antaa tiedon omista urakoistaan
  - Rakennuttaja, pääurakoitsija, aliurakoitsija
  - Koko urakkaketjun kattava ilmoittaminen
- Tiedonantovelvollisuus tilaajalla, jolle suoritetaan arvonlisäverolain mukaista rakentamispalvelua
- ALV-lain mukainen rakennustyö ja telineiden asennus sekä purkutyöt
- Tiedonantovelvollisuus koskee työvoiman vuokrausta rakentamispalvelua tai rakennustelineiden pystytys- ja purkutyötä varten
- Tiedonantovelvollisuus ei kuitenkaan koske rakentamispalvelutöihin liittyviä suunnittelu-, valvonta- ja muita niihin verrattavia palveluja
- Rakentamispalvelua ei sen sijaan ole esimerkiksi muusta rakentamisesta erillinen viheralueen istutus ja hoito eikä kiinteistönhoitopalvelut. Kiinteistönhoitopalvelulla tarkoitetaan tavanomaisesti jatkuvaluonteista palvelukokonaisuutta, johon kuuluvat muun muassa siivous, tilojen kunnossapito, lumenauraus, hiekoitus, lämmitysjärjestelmän, ilmanvaihdon ja ilmastoinnin hoito ja pienet korjaukset, kun edellä mainittuja töitä ei veloiteta erikseen. **Jos korjauspalveluita veloitetaan erikseen, ne kuuluvat ilmoitusvelvollisuuden piiriin.**
- **Ei ole rajoitettu yhteisen työmaan käsitteeseen, eli taloyhtiöt, joissa saneerausta tekee vain yksi yritys, kuuluvat ilmoitusvelvollisuuden piiriin**

Työntekijätiedot yhteisellä rakennustyömaalla työskentelevistä

- Rakennustyömaan päätoteuttaja antaa Verohallinnolle
  - Pääurakoitsija, pääasiallista määräysvaltaa käyttävä työnantaja, rakennuttaja
  - Kukin urakoitsija ilmoittaa omat työntekijätietonsa päätoteuttajalle, sanktio ilmoittamatta jättämisestä
  - Taloyhtiöiden pienimpiä korjaus- ja kunnossapitotöitä ei tultane ilmoittamaan, verottaja tekee linjauksen työmaan koosta, joka jää ilmoitusmenettelyn ulkopuolelle
  - **Päätoteuttaja toimii tiedon vain välittäjänä ja oikeudellinen vastuu tietojen oikeellisuudesta on työnantajalla**

Sanktio ilmoitusvelvoitteen laiminlyönnistä

- Verotusmenettelylaissa määritetty laiminlyöntimaksu
  - Max 15.000 €
  - Määrään vaikuttaisi laiminlyönnin laatu ja laajuus sekä tilaajan ja tämän sopijaosapuolen välisen sopimuksen arvo
- Verohallinto valvoo tietojen antamista
- Laiminlyöntimaksu voidaan jättää määräämättä päätoteuttajalle, jos puute tai virhe johtuu siitä, ettei ole saanut tietoja työntekijän työnantajalta ja ilmoittanut työnantajan laiminlyönnistä Verohallinnolle

Rakennuttajana olevan luonnollisen henkilön tiedonantovelvollisuus

- Rakennuttajana toimivalle luonnolliselle henkilölle velvollisuus antaa Verohallinnolle tiedot rakentamistyön suorittaneista työntekijöistä ja yrityksistä samoin kuin näille maksamistaan palkoista ja vastikkeista ennen rakennuksen käyttöönottoa edeltävää loppukatselmusta, jos rakentaminen edellyttää rakennuslupaa.
- Yksityisen rakennuttajan tulee antaa loppukatselmuksessa rakennusvalvontaviranomaiselle Verohallinnon antama todistus siitä, että hän on täyttänyt lain edellyttämän tiedonantovelvollisuutensa. Mikäli tiedonantovelvollisuutta laiminlyödään, voidaan siitä määrätä laiminlyöntimaksu, joka on enimmillään 15000 euroa.

- Ehdotettu tiedonantovelvollisuus ei rajoitu pelkästään omakotirakentajiin, vaan koskee myös muuta yksityishenkilön lukuun tapahtuvaa rakennuslupaa edellyttävää rakentamis- tai korjaustyötä. Tiedonantovelvollisuus koskee siten myös esimerkiksi asunto-osakeyhtiössä olevaan huoneistossa tehtävää korjaustyötä, jos se edellyttää rakennuslupaa esimerkiksi sen johdosta, että työ kohdistuu kantavaan väliseinään tai että keittiön tai kylpyhuoneen sijainti muuttuu. Rakennuslupa myönnetään asuntoyhtiölle, mutta tiedonantovelvollisuus koskee rakennuttajana olevaa osakasta.

Luettelo yhteisellä rakennustyömaalla työskentelevistä – TturlvaL 52 b §

- **Kulkulupa työmaalle edellyttää kirjaamista kulkulupaluetteloon**
- Työturvallisuuslakia tullaan muuttamaan siten, että lokakuussa 2013 pakolliseksi pitää luetteloä yhteisellä työmaalla työskentelevistä henkilöistä
- Henkilöt ja heidän palkanmaksajansa tulee kirjata kulkulupaluetteloon, minkä jälkeen työntekijöille annetaan kulkulupa työmaalle.
- Säilytettävä 6 vuotta sen vuoden päättymisestä, kun työmaa valmistuu

- Työmaan kulkulupaluettelosta pitäisi löytyä seuraavat tiedot:
  - ◁ **rakennustyömaan nimi**
  - ◁ **pääurakoitsijan nimi ja valvoja/vastaava mestari**
  - ◁ **rakennuttajan nimi ja yhteyshenkilö**
  - ◁ **työntekijästä seuraavat tiedot: kulkulupanumero, nimi, syntymäaika, veronumero, edustajan nimi ja yhteystiedot, kotikunta, ulkomaisen työntekijän työnteko-oikeuden peruste, työnantaja, yritystunnus, milloin kulkulupa alkaa ja päättyy sekä milloin kulkulupa on palautettu.**

Turvaton työmaa, kasvualusta harmaalle taloudelle

- Kaikkien rakennusprosessiin osallistuvien tulee kantaa vastuunsa talousrikollisuuden torjunnassa – tilaaja, urakoitsija, työntekijä
- Uuden lainsäädännön vieminen käytäntöön haasteellista
- Viranomaisten annettava riittävästi aikaa varautua toimintojen uudistamiseen – laintulkintalinjaukset saatava hyvissä ajoin ja niistä on informoitava asianosaisia
- Kulunvalvonnan kehittäminen

- Vältettävä ylilyöntejä harmaan talouden torjunnan nimissä
  - Ylisuuret sopimussakot laiminlyönneistä
  - Ketjutusten pelisäännöt, turha ketjutus pois
  - Perehdytykseen panostaminen
  - Sovittujen sääntöjen noudattaminen työmaalla
  - Työntekijöiden oma vastuu
- Viranomaisvalvonnan kohdentuminen todellisiin ongelmakohteisiin

